

غیرت ورزی پسندیده

خودآرایی و خودنمایی در انظار عموم از رفتارهای ناهنجار در جامعه است که ارتباط مستقیمی با کجروی‌های جنسی دارد. این موضوع مختص به زنان نیست و در مردان نیز به گونه‌های مختلف انجام می‌پذیرد.

قرآن کریم، خودنمایی و خودآرایی زنان در منظر عمومی را «انحراف جنسی» می‌داند و در آیه ۳۱ سوره مبارکه نور، عبارت «ولایبدین زینهن» (زنان زیورهای خود را آشکار ن سازند) را دو مرتبه تکرار می‌کند. مرحوم «فیض کاشانی» در تفسیر این آیه، زینت را به معنای عام زیبایی بدنی، آرایش جسمانی و زیورهای ظاهری می‌داند و معتقد است که: خودنمایی چه آشکار ساختن زیبایی‌های طبیعی باشد و چه به نمایش گذاشتن آراستگی‌ها و زیورآلات، رفتار ناهنجار جنسی است.

از پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) نیز روایت شده که زنان طناز و عشوه گر که دل و دین مردان هوسران را می‌ربایند، «دام‌های شیطان» هستند. با مرور برخی روایات معلوم می‌شود که مراد از طنازی و عشوه‌گری عبارت است از: پوشیدن لباس نازک، گفتار با لحن نازک و تحریک کننده و راه رفتن با عشوه و ناز است، چرا که موجب تحریک مردان و به تعبیر روایات «زنای چشم» می‌شود.

در قرآن کریم بر حفظ نگاه تاکید ویژه‌ای داشت و در آیات ۳۰ و ۳۱ به صورت جداگانه به زنان و مردان این نکته را گوشزد می‌کند: به مردان با ایمان بگو دیده فرو نهند و پاکدامنی ورزند که این برای آنان پاکیزه‌تر است زیرا خدا به آنچه می‌کنند آگاه است؛ و به زنان با ایمان بگو دیدگان خود را (از هر نامحرمی) فرو بندند و پاکدامنی ورزند و زیورهای خود را آشکار نگردانند مگر آنچه که طبعاً از آن پیداست.

غیرت پسندیده

از بحث اول مسئله یعنی رفتار ناهنجار زنان که گذر کنیم، مورد دوم نقش مردان در کنترل و حفظ نوامیس است؛ چیزی که از آن در متون دینی «غیرت» یاد می‌شود. یعنی مومن نباید نسبت به اطرافیان خود بی تفاوت باشد، چرا که خداوند «غیور» است و بی غیرتی را نمی‌پسندد.

به بیان دیگر، غیرت با کرامت و عزت درهم تنیده شده و به هر میزان که شخص از کرامت و عزت برخوردار است، از غیرتمندی بهره دارد. از همین رو در نهج البلاغه امیرالمومنین (علیه السلام) آمده است: انسان غیور زنا نمی‌کند! همچنین حضرت در جای دیگری می‌فرماید: ای مردم عراق! با خبر شدم که

زنانتان دوشادوش مردان در راه حرکت می‌کنند، آیا شرم نمی‌کنید؟ خدا لعنت کند کسی را که غیرت نمی‌ورزد!

از امام صادق (علیه السلام) نیز روایت شده است: بهشت بر مردان بی غیرت حرام است. پیامبر عظیم الشان اسلام نیز درباره یکی از مصادیق بارز بی غیرتی می‌فرماید: هنگامی که زنی آرایش کرده و معطر از خانه خارج شود و شوهرش نیز به این کار راضی باشد، به ازای هر قدمی که زن بر می‌دارد، خانه‌ای در آتش برای شوهرش بنا می‌شود.

امام باقر (علیه السلام) نیز نماز فرد بی غیرت را مورد قبول نمی‌داند.

ناگفته نماند غیرت صحیح و به جا نه تنها برای شخص که برای جامعه نیز مفید است؛ شهید مطهری در این باره می‌گوید: انسان غیور همان طور که راضی نمی‌شود دامن ناموس خودش آلوده گردد، راضی نمی‌شود دامن ناموس اجتماع هم آلوده شود.

مرحوم فیض کاشانی (۱۰۰۷-۱۰۹۰ هجری قمری) در کتاب الوافی، بابی با عنوان «باب الغیره» گشوده و روایات متعددی در مورد غیرت و ویژگی‌های شخص غیور آورده است. از جمله در این روایات چنین آمده است: مردی که در مورد رفتار ناسالم جنسی همسرش بی تفاوت باشد، از سوی فرشتگان «بی غیرت» نام گرفته است. از چنین مردی به عنوان «منکوس القلب» (کج سرشت و وارونه دل) یاد شده که روح ایمان از او گرفته شده و خداوند از او بیزار است؛ بهشت بر چنین فردی حرام و عذاب دوزخ برای او فراهم آمده است.

غیرت نابجا

اسلام همواره جناب اعتدال را رعایت کرده و پیام آور آن می‌فرماید:

«خیر الامور اوسطها»

در قرآن کریم نیز ریشه اعتدال (عدل) ۲۷ بار آمده است که مهر تاییدی بر این موضوع است. بنابراین همان طور که بی غیرتی، رفتاری نابهنجار است، غیرت بی جا نیز واکنشی ناسالم است که ریشه در بدگمانی دارد و به «تهمت جنسی» منجر می‌شود و چه بسا شخص مورد اتهام را به کج رفتاری سوق دهد. این موضوع حتی اگر به صورت غیبت نیز مطرح شود باز آسیب‌های خاص خود را به همراه دارد.

مرحوم فیض در پایان «باب الغیره»، روایتی را از امام علی (علیه السلام) نقل کرده است که حضرت در نامه‌اش سفارش می‌کند:

«ایاک و التغایر فی غیر موضع الغیره فان ذلک یدعو الصحیحه منهن الی السقم...»

از غیرت و رزوی نابجا بپرهیز، چون که زنان سالم را به آلودگی می‌افکند...

در قرآن کریم، کیفر افرادی که بر زنان پاکدامن تهمت جنسی می‌زنند، بسیار سنگین است. خداوند می‌فرماید: «و کسانی که به زنان پاکدامن تهمت [زنا] می‌زنند، سپس چهار شاهد نمی‌آورند، ایشان را هشتاد تازیانه بزنید و دیگر هرگز شهادت آنان را قبول نکنید و ایشان همان فاسقند».

در پایان ذکر این نکته ضروری به نظر می‌رسد که اگر مرد بددلی نسبت به پاکدامنی همسر خود دچار شک و شبهه است، بهتر است پیش از آن که به او بهتان بزند، این آیه شریفه را به یاد آورد: «مرد زناکار جز با زن زناکار یا مشرک ازدواج نمی‌کند و زن زناکار را جز مرد زناکار یا مشرک به ازدواج خود در نمی‌آورد».

برگرفته از: روزنامه کیهان، شماره ۲۰۲۹۴ به تاریخ ۱۳۹۱/۶/۹

کمیته عفاف و حجاب و خانواده اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس